

Prikaz

Rukopis primljen 17. 12. 2018.

Prihvaćen za tisak 20. 12. 2018.

<https://doi.org/10.22210/govor.2018.35.16>**Diana Tomić***dtomic@ffzg.hr*

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Hrvatska

Izveštaj o radu Odjela za fonetiku od lipnja 2017. do lipnja 2018.

U akademskoj godini 2017./2018. Odjel za fonetiku nastavio je s uobičajenim aktivnostima. Održana su predavanja u ciklusu *Inojezični hrvatski* koje je koordinirala dr. sc. Ivančica Banković-Mandić. Osim redovitih susreta, članice predsjedništva povremeno su se sastajale da bi razgovarale o različitim temama vezanima uz struku te su sazvale i sastanak fonetičarskih udruga.

Sastanak s članovima udruga fonetičara održan je 5. lipnja 2018. Na sastanku su bili: Vesna Kirinić Papeš, Zlatko Papeš, Matea Hotujac Dreven, Filip Kordovan (Hrvatska strukovna udruga fonetičara – HSUF), Sara Petra Mihaljević (Udruga fonetičara u zdravstvu), Boška Munivrana Dervišbegović, Ivančica Banković-Mandić, Diana Tomić (Odjel za fonetiku HFD-a) i gošća Jelena Vlašić Duić.

Jelena Vlašić Duić izvijestila je prisutne o aktivnostima u Sektorskom vijeću Filologija Hrvatskog kvalifikacijskog okvira (HKO). Navela je dva zanimanja (klinički fonetičar i nastavnik govorništvu) koja predlaže umjesto postojećeg diplomiranog fonetičara, što je kvalifikacija, i ukratko spomenula procedure za izradu obaju standarda te pripremu projekta HKO-a na Filozofskom fakultetu. Tijekom razgovora o temi izneseni su brojni problemi s kojima se fonetičari suočavaju u praksi. Bilo je riječi i o filološkom znanju koje fonetičarima daje kompetencije za rad, ne samo sa slušnim, nego i s govornim i jezičnim poteškoćama.

Druga točka obuhvaćala je predstavljanje udruga i iznošenje ciljeva djelovanja svake od njih. Sara Petra Mihaljević naglasila je važnost definicije kliničkog fonetičara, kompetencija kao i isprava u kojima su navedene kompetencije koje bi trebale pružati detaljniji uvid u profesionalni profil fonetičara i tako ga činiti prepoznatljivijim i konkurentnijim na tržištu rada. Neupitno jest da to treba biti zajednički cilj i, iako to nije eksplicitno rečeno, svakako će se nastaviti suradnja na tom polju.

Vesna Kirinić Papeš i Matea Hotujac Dreven predstavile su prvu godinu rada HSUF-a tijekom koje su zabilježile probleme s kojima se fonetičari susreću u praksi. Navele su primjer dodatnog obrazovnog programa, poteškoće pri otvaranju obrta i praksi te potencijal edukacija za asistente u nastavi kojih je na tržištu sve više, a kvalitetom nisu dorasli poslu koji ih kasnije očekuje. Spomenule su i tehnološki napredak, poput unaprjeđenja aparata koje fonetičari koriste u radu, ali i brojne nelogičnosti i nepravde u zapošljavanju drugih profila (npr. novinara) na radnim mjestima koja bi više odgovarala kvalifikacijama fonetičara. Spominjalo se vrednovanje studijskog programa, način proučavanja i razvoj AVGS metode, manjak napretka u govornoj tehnologiji itd.

Diana Tomić predložila je razmjenu informacija o aktivnostima, pozvala prisutne na Godišnju skupštinu Odjela, predložila koordinaciju i promociju struke za maturante te bolju koordinaciju tijekom javnih rasprava o zakonskim prijedlozima. Matea Hotujac Dreven predložila je sklapanje Saveza udruga i najavila prikupljanje informacija o tome. Diana Tomić obavijestila je prisutne o koracima koji se poduzimaju vezano uz organizaciju stručnog ispita, koji je za nastavnike govorništva već pripremljen, a za fonetičare rehabilitatore učinjeni su prvi koraci.

Predavanja i sastanci

Tijekom akademske godine održano je osam stručnih predavanja:

- dr. sc. Marica Čilaš Mikulić (Croaticum – Centar za hrvatski kao drugi i strani jezik): *Važnost korekcije izgovora u inojezičnom hrvatskom iz perspektive nefonetičara* (30. listopada 2017.)
 - dr. sc. Sanda Lucija Udier (Croaticum – Centar za hrvatski kao drugi i strani jezik): *Ovladavanje enklitikama u hrvatskom kao inom jeziku* (27. studenog 2017.)
 - dr. sc. Maša Musulin (Odsjek za romanistiku Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu): *Usporedba španjolskog i hrvatskog fonološkog sustava* (20. prosinca 2017.)
 - prof. dr. sc. Zrinka Jelaska (Odsjek za kroatistiku Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu): *Umna slika fonema: govorni i pisani ostvaraj* (29. siječnja 2018.)
 - doc. dr. sc. Vesna Deželjin (Odsjek za talijanistiku Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu): *Zbog čega je usvajanje hrvatskih standardnih naglasaka italofonim govornicima teško?* (26. veljače 2018.)
-

- izv. prof. dr. sc. Željka Čelić (Odsjek za istočnoslavenske jezike i književnosti Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu): *Glasovi ruskoga jezika i hrvatska narječja kao pomoć pri njihovom usvajanju* (26. ožujka 2018.)
- doc. dr. sc. Kristina Katalinić (Odsjek za hungarologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu): *Usporedba mađarskog i hrvatskog fonološkog sustava iz perspektive mađarskog kao L2* (30. travnja 2018.)
- prof. dr. sc. Višnja Josipović-Smojver (Odsjek za anglistiku Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu): *Pedeset nijansi kontrastivne fonologije* (28. svibnja 2018.).

Godišnja skupština Odjela za fonetiku

Godišnja skupština održana je 11. lipnja 2018. Podnesen je izvještaj o radu i aktivnostima Odjela u protekloj akademskoj godini i predstavljen je plan aktivnosti za iduću godinu, s posebnim naglaskom na organizaciju skupova. Prof. dr. sc. Gordana Varošaneć-Škarić najavila je organizaciju petih *Dana Ive Škarića* koje će kao predsjednica Organizacijskog odbora voditi doc. dr. sc. Alma Vančura s Filozofskog fakulteta Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku. Profesorica Varošaneć-Škarić najavila je snažniju suradnju Odjela i organizatora jer je Odjel za fonetiku, iako formalno organizator, vrlo malo sudjelovao u pripremama. Nadalje, članovi Odjela izvijestili su o sudjelovanjima na konferencijama i stručnim skupovima.

Na kraju službenog dijela skupštine članovima Odjela izvođenjem govora predstavili su se studenti fonetike s kolegija Govorništvo.

Govore su izveli:

- Antun Božić – Nije sve za svakoga
- Lucia Paula Strujić – U smjeru jezičnih slaganja
- Martina Dobrica – Vrijeme za promjenu vremena.

4. međunarodna konferencija *Dani Ive Škarića*

Kako nas je pisanim putem izvijestio predsjednik Organizacijskog odbora Davor Stanković, prof.: "Odjel za fonetiku suorganizirao je četvrtu međunarodnu konferenciju retorike *Dani Ive Škarića* koja se već tradicionalno održava u Postirima na otoku Braču. Četvrta konferencija održavala se od 18. do 21. travnja 2018. i okupila je 40-ak retoričara iz Hrvatske i različitih zemalja, točnije: Austrije, Belgije, Češke, Italije, Izraela, Kanade, Mađarske, Nizozemske, Norveške, Njemačke, Sjedinjenih Američkih Država, Slovenije, Ujedinjenog Kraljevstva i Ukrajine. U veljači 2017. imenovani su međunarodni Programski i Organizacijski odbor koji su

osmislili trodnevni program, relevantne teme skupa (argumentacija i pravo, povijest retorike, retorika i filozofija, retorika i stilistika, retorika u medijima, retorika političkog diskursa, retorika religijskog diskursa, retorika znanosti, retorika u obrazovanju, teorija argumentacije i multimodalna retorika) te pozvali dvoje uglednih inozemnih stručnjaka za plenarne izlagачe: prof. dr. sc. Petru Aczél sa Sveučilišta u Budimpešti i dr. sc. Nicka Turnbulla sa Sveučilišta u Manchesteru. Predsjednica Programskog odbora bila je izv. prof. dr. sc. Anita Runjić-Stoilova. Sudionici su konferenciju, čiji je cilj razmjena znanja, iskustava i novih dostignuća u bavljenju retorikom, ocijenili iznimno uspješnom." Od naših članova sudjelovali su Damir Horga u suautorstvu s Anom Vidović Zorić, Ines Carović u suautorstvu s Anom Mršić Zdilar, Gabrijela Kišček, Davor Nikolić i Anita Runjić-Stoilova, koja je skup detaljnije prikazala u časopisu *Govor*.

Izvještaji s konferencija, znanstvenih i stručnih skupova te ljetnih škola

Članovi Odjela za fonetiku i dalje redovito aktivno sudjeluju na znanstvenim i stručnim skupovima u zemlji i inozemstvu. Na godišnjoj skupštini Odjela za fonetiku članovi i voditeljica Odjela izvijestili su o aktivnostima u prethodnoj akademskoj godini. Damir Horga sudjelovao je u radu Konferencije Komisije za fonetiku i fonologiju slavenskih jezika te je za članstvo u komisiji predložio Ines Carović. Vesna Mildner u sklopu ERASMUS projekta posjetila je Sveučilište u Barceloni te je održala pozvano predavanje *Istraživanja u primijenjenoj lingvistici* u sklopu LinguaDOC – I. znanstvenog skupa doktoranada HDPL-a (Rijeka, 25. studenoga 2017.). U lipovnu 2017. u Beogradu je održana konferencija *Jezik i govor* na kojoj su sudjelovale Diana Tomić i Arnalda Dobrić sa svojim koautoricama. Detalji o radu skupa prikazani su u časopisu *Govor*. Elenmari Pletikos Olof izvijestila je o radu skupa Hrvatskog društva za primijenjenu lingvistiku (XXXII. međunarodni znanstveni skup HDPL-a *Jezik i um*, Rijeka, 3. – 5. svibnja 2018. godine), a Ivančica Banković-Mandić o mladoj, ali perspektivnoj Međunarodnoj jezikoslovnoj konferenciji CLARC 2018. (Rijeka, 8. – 10. lipnja 2018.). Oba su skupa prikazana u prvom ovogodišnjem broju časopisa *Govor*. U Novom Sadu održana je od 18. do 19. studenoga 2017. konferencija pod nazivom *Jezici i kulture u vremenu i prostoru* u organizaciji Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Novom Sadu. Na skupu je sudjelovalo oko 160 autora sa 130 radova iz Italije, Srbije, Hrvatske, BiH, Poljske, Crne Gore, Makedonije, Rumunjske i Meksika. Teme su uključivale brojne filološke interese, od književnosti do raznih lingvističkih

tema, a od članova Odjela sudjelovale su Jelena Vlašić Duić i Elenmari Pletikos Olof te Arnalda Dobrić u suautorstvu sa studenticom Irenom Milanović. Ines Carović u suautorstvu sa studenticom Tenom Žganec sudjelovala je u radu 5. međunarodne konferencije *Inovacija, tehnologija, edukacija i menadžmenta*, održane u organizaciji Međimurskog veleučilišta (MEV) u LifeClass Termama Sveti Martin 4. i 5. travnja 2018. s glavnim temom Inovacije, sigurnost i održivost u razvoju društva. Na konferenciji su sudjelovali brojni stručnjaci iz Hrvatske, Mađarske, Srbije, Češke i Slovenije s 80 izlaganja.

Projekt proGOVORi

Tijekom akademske godine 2017./2018. Odjel za fonetiku organizirao je projekt proGOVORi. Proveden je u Gimnaziji Antuna Vrančića u Šibeniku, a financiralo ga je Ministarstvo znanosti i obrazovanja. Autorice projekta su Ana Vlah i Diana Tomić. Projekt se temelji na činjenici da hrvatski učenici u posljednje vrijeme ne postižu zadovoljavajuće rezultate na PISA testiranjima u različitim područjima, a pogotovo u medijskoj pismenosti. Djeca i mladi od najranijih dana koriste medije ne razmišljajući uvijek kritično da 1) svaka informacija nije nužno ispravna, 2) svaki korisnik s kojim stupaju u kontakt nije uvijek dobronamjeran i 3) svaki potez koji naprave negdje ostane zabilježen i može se iskoristiti protiv njih. S druge strane, poslodavci sve češće traže izvrsne komunikacijske i prezentacijske vještine svojih zaposlenika. Prateći trendove na tržištu rada, to nije ništa neobično – gotovo svaki posao u svakome sektoru uključuje rad s ljudima, a onda i komunikaciju, uvjeravanje, slušanje, prezentiranje ideja i sl.

proGOVORi je obrazovni program koji koristi sadržaje, odnosno znanja iz retorike i komunikologije, kako bi učenici osvijestili i unaprijedili vještine medijske i informacijske pismenosti, kritičko promatranje medija te kreiranje medijskih sadržaja u atmosferi neformalne edukacije. Teme o kojima se govori proučavaju se u retorici i komunikologiji od antike do danas: argumentacija, uvjeravanje, kompozicija govora, neverbalna komunikacija, strah od javnog nastupa, izvedba javnoga govora. Projekt je organiziran u dvije faze: u prvom dijelu učenici pohađaju seriju od šest do osam predavanja, a u drugom koriste opremu kako bi snimili videozapise. Pristupom u kojem se učenici potiču na praktičan rad stvara se okruženje koje imitira 'svijet odraslih' i u kojem se vježbaju komunikacijske vještine i vještine rješavanja problema na životnim situacijama. Tijekom edukacije učenici su uključeni u *brainstorming* i diskusije vezene uz aktualne probleme, poput internetske sigurnosti ili *cyberbullyinga*.

Časopis *Govor*

Govor izlazi redovito. Godišnja pretplata na dva broja časopisa *Govor* iznosi 50 kn.

Godišnja skupština Hrvatskoga filološkog društva

Predsjedništvo Hrvatskoga filološkog društva održalo je sastanak 5. veljače 2018. te je sazvalo redovitu godišnju skupštinu Hrvatskoga filološkog društva 20. veljače 2018. Na Skupštini su predsjednici odjela i urednici časopisa podnijeli izvještaje o radu. Predstavljen je i plan aktivnosti za 2019. godinu te su podneseni financijski izvještaji i planovi. Godišnja skupština tradicionalno je započela predavanjem i stručnim razgovorom na određenu temu, koju je ove godine održala doc. dr. sc. Aleksandra Šćukanec pod naslovom: *Jezičnobiografski narativi žumberačkih transmigranata*.
